

O'TKIR HOSHIMOV "DUNYONING ISHLARI" ASARIDA "ONA" OBRAZI TALQINI

Annotatsiya: ushbu maqolada O'tkir Hoshimovning "Dunyoning ishlari" asaridagi ona obrazi talqini va obrazdagi o'ziga hos jihatlari haqida fikr yuritiladi

Kalit so'zlar: onalar, mehr, jannat, tarbiya, quvonch, hayot, muhabbat, dunyoning ishlari, tasavvur, alla, ayol, farzand, asarlar, ona vatan.

ИНТЕРПРЕТАЦИЯ ОБРАЗА МАТЕРИ В ПРОИЗВЕДЕНИИ УТКИРА ГАШИМОВА "ДЕЛО ЗЕМНЫЕ"

Аннотация: в данной статье рассматривается трактовка образа матери в творчестве мира Уткира Гашимова и конкретные аспекты образа.

Ключевые слова: Матери, доброта, рай, образование, радость, жизнь, любовь, дело земные, воображение, колыбельная, женщина, потомок, произведения, родина.

INTERPETATION OF THE IMAGE OF THE MOTHER IN OTKIR HASHIMOV'S "SUCH IS LIFE"

Abstract: this article discusses the interpretation of the image of the mother in the "Such is life" by Utkir Hashimov and the specific aspects of the image

Key words: mothers, kindness, paradise, education, joy, life, such is love, imagination, women, children, works, homeland.

Kirish: Inson yaralishi bilan Alloh unga ota-onasini in'om etadi. Har bir insonning kamolotida, voyaga yetishida, tarbiyasida onalarning hissasi kattadir. Onaning

muhabbati bolaning hayotida ahamiyati katta. Bola voyaga yetgunga qadar ona uning suyanchi, himoyachisi hisoblanadi. Shu sababli ham buyuk asarlarning kattagina qismi aynan onalarga, ayollarga bag'ishlangan. Mana shunday asarlar sirasiga o'zbek adabiyotida yaratilgan "dunyoning ishlari" asarida ham onalar obrazini yanada go'zal so'zlar orqali yoritib berilgandir. O'tkir Hoshimov ushbu qissasida ona qiyofasi son sanoqsiz jilolari bilan tasavvuringizda namoyon bo'ladi. Muallid har bir hikoyasi yakunlanishi bilanoq ushbu hikoyaga kichik parchalar qoldirib ketadi. Masalan "yulduzlar to'la osmonga tikilaman. Ehtimol, osmondagi eng yorug' yulduzlar onalarning jonidir"¹, "ilgari bir haqiqatni bilardim. Ona uchun bolaning katta-kichigi bo'lmaydi", "onalar farzandlari hamisha birga bo'lishini istaydi" va shu kabilar. Onaning bolaga aytgan allalari ham unutilmasdir. Onaning farzandlariga, oilasiga berayotgan mehri ham beminnatdir. O'tkir Hoshimovning "urushning so'nggi qurboni" asarining mazmunida ham aynan ona timsoli yotadi. Umaman onalarga bag'ishlagan asarlar o'zbek adabiyotida ham jahon adabiyotida ham juda ko'plab uchraydi. Ona haqida yozilgan eng tasirli asarlardan yana biri bu "ufq" trilogiyasidagi "qochoq" romanidir. Bu asarning tasirli joyi shundaki ona o'z farzandini hatto otasidan bekitib g'amho'rlik qilishidadir. Ona umrining ohirigacha farzandi uchun yashadi. Uni boqdi songgi nafasigacha bolasidan or qilmadi, o'limiga qadar mehr berdi. Onaning mehri shu darajada kuchli mahirat bilan tasvirlangan. Ona aytgan alla dunyoning qaysi tilida aytilmasin bir xil jaranglaydi, bir hil mazmun va mehrga ega. Ona mehr ko'rsatguvchi zotdir. Bola kimdan mehr topsa o'sha insonni ona deb ataydi. Onalar bolalarini ajratmaydilar. Ular ko'chadagi begona bolalarga ham mehr bera oladigan darajada bag'rikeng va mehrli insonlardir. Rivoyatlarda aytilgandek bolalari uchun ikki ko'zidan ham kechgan zotdir. Onalarning hammasi bir xil, hammasi ko'ngilchan, farzandi uchun hamma narsaga tayyor, biroz qattiqqo'llik qilsada farzandini tarbiyasi uchun qiladi. Afsuski buni farzandlar kech tushunishadi. Onaning vazifasi faqat mehr berish bo'libgina qolmay tarbiya berish

¹ Hoshimov O'. Dunyoning ishlari. Qissa – Toshkent.: O'qituvchi .2018.

hamdir. Shu sababli bazi o'rinlarda qattiqqo'lligi seziladi. Jamiyatimizdagi "ona tili", "ona vatan" tushunchalarining bong urushi ham aynan shundandir. Onasi bor inson kambag'al hisoblanmaydi. U dunyodagi eng baxtli inson deya ta'riflanadi. Onalar duosi hamishaijobat bo'lguvchidir. Shu sababli ham uzoq safarlarda yoshi ulug' onaxonlarimiz duosi bilan yo'lga otlanamiz. Ular duosi ila hamma ishimiz o'ngidan keladi. Ular farzandlarning hayotidagi "unutilmas qahramonlar"dir. Ular qahramonlik ko'rsatib butun umrini farzandlariga bag'ishlashadi. Ular berayotgan hamma narsa beminnat. Ular berayotgan mehr bebaho, ular berayotgan tarbiya bebahodir. Onalarimiz ozgina yutuqlarimizdan juda katta quvonch olishadi.

Xulosa: xulosa o'rnida shuni aytishimiz mumkinki, onalarimiz berayotkan issiq tafti, ular berayotgan mehri har qanday narsadan ustundur. Farzandlarining kichik yutuqlaridan ham bir olam quvonch oladi, fahrlanadi. Shunday ekan farzandlar ham shunga munosib javob qaytarmog'i darkordir.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Abdullayeva O, Hakimov B. O'tkir Hoshimovning Dunyoning ishlari qissasida badiiyfalsafiy xususiyatlari va Iltijo hikoyasi haqida/Oriental Renaissance: Innovative, educational, natural and social science journal, 2022.
2. Abdushukirova G. O'tkir Hoshimovning Dunyoning ishlari qissasi badiiy tahlili/Proceedings of Global Technovation journal. 2020.
3. Atajonova A. O'tkir Hoshimovning Dunyoning ishlari qissasida ayol va zamon qiyofasi/Central Asian Academic journal of scientific research, 2022.
- Hoshimov O'. Yarim asr daftari. – Toshkent 2004.
4. Hoshimov O'. Dunyoning ishlari. Qissa. – Toshkent.: O'qituvchi. 2018.
5. Hoshimov, O'. Tanlangan asarlar. 2-jild. – Toshkent.: Sharq, 2009